

MAŠKALIS

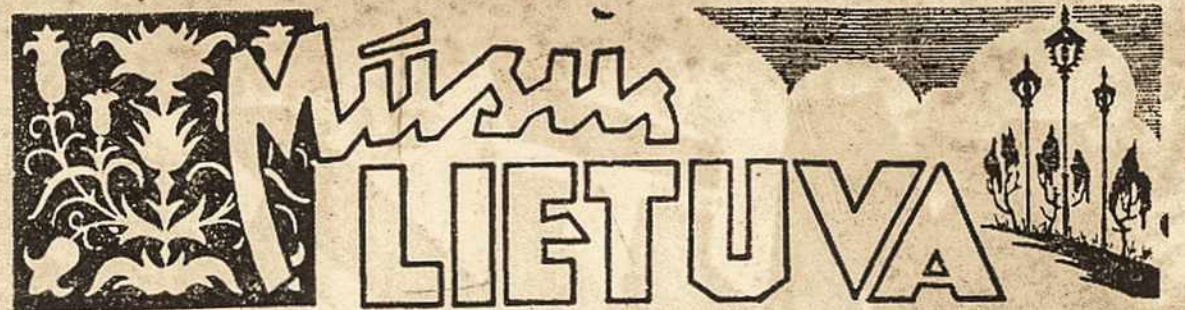
NR. 76

LIETUVA

Tik tas užsitarnauja laisvę ir gyvenimą,
kuris kasdien dėl jų kovoja.

Goethe.

DVISAVAITINIS LIETUVISKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

"MŪSU LIETUVA"

GALIMA ĮSIGYTI SĂO PAULO LAIKRAŠČIŲ
KIOSKUOSE
ŠIOSE VIETOSE:

MIESTE prie pašto Avenida Săo Joăo
PRAÇA DA SÉ viduryje aikštės kioske
BOM RETIRO Rua Silva Pinto ir José
Paulino kampas
ESTAÇÃO DA LUZ prie įėjimo
VILA ANASTACIO lietuvių mokykloje.
ESTAÇÃO DA LUZ prie tilto
CASAS SĂO JORGE Rua Săo Caetano,
526 ir 510
MOÓCA prie autobuso 93 sust. vietos
VILA ZELINA Largo Săo José prie au-
tobuso sust. vietos.

Revista Lituana

NOSSA LITUANIA

Diretor Proprietario Responsável:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:
AVENIDA ZELINA, 706 - VILA ZELINA
SĂO PAULO

KORESPONDENCIJAI:
CAIXA POSTAL 371 - SĂO PAULO

KAINA: BRAZILIOJE: METAMS CR. \$ 75,00
PUSEI METU CR. \$ 38,00
KITUOSE KRASTUOSE: DOL. \$ 5
ATSKIRO NR. KAINA: CR. \$ 3,00

Siuvykla VILNIUS

SAVININKAS JUOZAS KARPAVICIUS

VYRU IR MOTERU DRABUZIAI
SPECIALUS PATARNAVIMAS
PRIEINAMOS KAINOS

ALM. BARĂO DO RIO BRANCO, 786 S. PAULO

DĖMESIO

Kaikurie "M. L." skaitytojai ir ben-
dradarbiai, siųsdami korespondenci-
ją "M. L." Redakcijai ar Administra-
cijai, nesinaudoja mūsų pašto dėžu-
te 371, bet gatvės adresu.

Norime atkreipti dėmesį, ir atei-
tyje prašome žymėti tik pašto dėžu-
tės 371 Nr., nes "M. L." Red. ir A. rėde-
se paštas adresatams nepristatomas.

VIENINTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

AL AUS VARYKLOS COLUMBIA S/A.

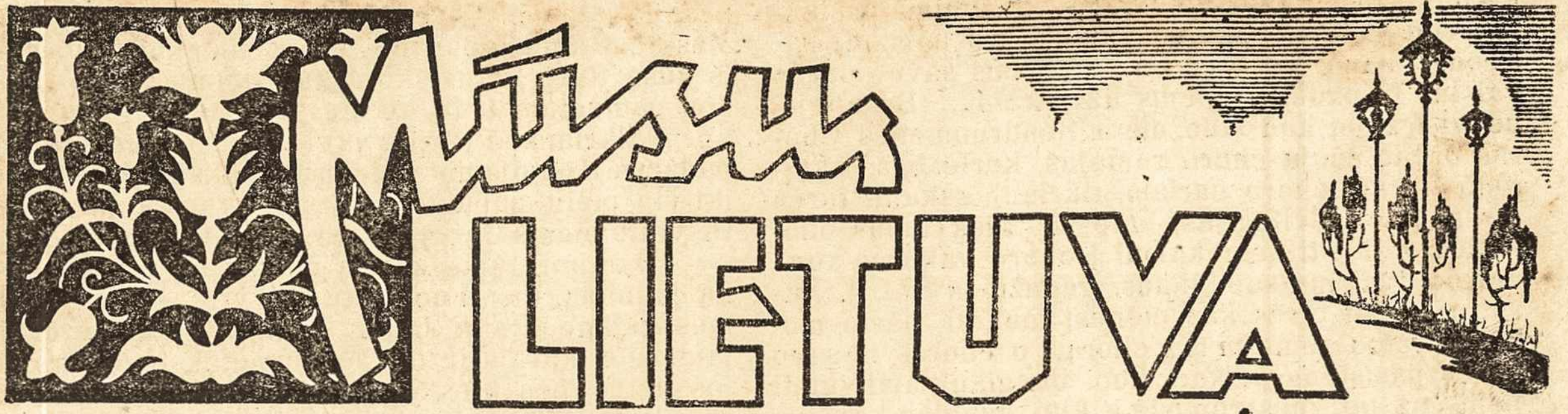
GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMĂOS CARRIERI LTD.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmo-
gaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę.
Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967
SĂO PAULO

DVISAVAITINIS LIETUVISKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

1950 (III m.)

São Paulo (Brasil) Lapkričio 25 d. (Novembro)

Nr. 23 (76)

14-KA METŲ SU DAINA

(Mintys šventos Cecilijos šventės proga)

ŠVENČIAME 14-TUS DARBO METUS. Esame mes dar jauni ir kupini tikros lietuviškos dvasios. Mūsų yra nedaug ir mūsų šeima nedidelė, palyginus su skaitlinga lietuvių kolonija São Paulyje, bet užtai mes esame stiprūs ir dirbome tą visą eilę metų tik todėl, kad mėgome tą tikrą lietuvišką dainą, ir žinojome, jog daug turime draugų mūsų brolių lietuvių tarpe visoje Brazilijoje. Taip, mes esame dar jauni. Mums visuomet reikalinga parama mūsų senesniųjų draugų, kurie kartu dainavo per eilę metų su mumis petys į petį; taipogi mums yra reikalinga didelė parama visų mūsų klausytojų, kurie palydi mūsų koncertus, mūsų muzikos popiečius, savo plojimais ir ovacijomis. Kaip yra malonu mums po kiekvieno koncerto išgirsti tikrą lietuvišką ačiū iš mūsų klausytojo, išgirsti gerą kritikos žodį, išgirsti pageidavimą. Tas mus stiprina ir gaivina. Tai rodo, kad mes esame surišti su savo klausytojais moraliniais ryšiais ir parodo kiek dar mes esame reikalingi lietuviui klausytojui Brazilijoje.

Antra, mūsų eilėse, per metų metus, turėjome daug jaunimo, taipogi jo turime ir dabar. Daugelis jų ateina silpnai mokėdami lietuvių kalbą ir turėdami įvairiausių pažiūrų apie dainą ir dainavimo meną ir apie Lietuvą. Tokie, per keletus mėnesius jau neblogai kalba lietuviškai ir įsilieja į mūsų choro šeimą.

Trečia, įvairios mūsų ruošiamos kultūrinės programos, duoda nemažai mūsų geresniam su gyvenimui ir mūsų choro šeimos harmonijai.

Ketvirta, kiekvieną sekmadienį, bažnyčioje, mūsų choras irgi atlieka savo pareigą. «Kas gieda — dvigubai meldžiasi.» Mes džiaugiamės kar-

tu su visais lietuviais, kad svetimame krašte mes galime nevaržomi giedoti savo tautos kalba, lygiai taip, kaip mūsų Tėvynėje Lietuvoje.

Nors trumpas laikas dar praėjo nuo choro įsikūrimo, bet esame išdidūs, jog ištikro esame daug nuveikę. Mus pažįsta netik visi lietuviai, bet nemaža dalis ir vietinių turėjo progos išgirsti mus ir pasigrožėti lietuviškais tautiniais šokiais.

Yra mums labai malonu, jog kuriasi naujos organizacijos, kaip «Menininkų Klubas», «Savišalpos Kasa». Gražu, kad atsiranda daugiau jėgų purenti taip sužėlusiai lietuviškai dirvai čia Brazilijoje. Mūsų choras yra nusistatęs visada paremti bet kokią tikrą lietuvišką veikimą, nes talka visada reikalinga. Nepalaptis, jog bendradarbiavimas tarpe visų organizacijų ateityje bus būtinas, nes dirva labai didelė, o darbininkų labai nedaug. Todėl choras linki daug sėkmės naujai besikūriantiems.

Turime daug darbo prieš akis. Norime padaryti iš mūsų choro stiprią ir didelę organizaciją. Žmonių tam darbui turime pakankamai, o gerų norų irgi netrūksta. Jau pats sunkiausias laikas mums yra praėjęs, kada mes neturėjome chorvedžio ir buvome nustoję daug choristų. Dabar gi mes esame vėl stiprūs. Esame labai dėkingi mūsų maestro, muzikui Aleksandrui Ambrozaičiui už dideles jo pastangas mums paremti, o taip pat ir atgaivinti tikrą lietuvišką dainą Brazilijos padangėje. Dėkojame «Vyčių» organizacijai, kuri irgi mums sunkiais laikais nemažai padėjo ir šiuo metu su mumis glaudžiai bendradarbiauja..

Šiuo metu ruošiamės koncertui. Norime

parodyti São Paulo lietuviams, ką galima pasiekti turint gerų norų. Tuo pačiu metu norime pasirodyti savo gerb. choro rėmėjams savo darbo vaisius ir padėkoti jiems už paramą. Be abejo, ne visi žino, kad šiuo metu Bendruomenės Choras organizuoja choro rėmėjus, kurie bus skaitomi tikrais choro nariais, uikriau sakant, turės tas pačias privilegijas, kaip ir kiekvienas choristas: gali eiti nemokamai į choro vakarus koncertus, įvairius subuvimus, gegužines ir t. t. Nariai-rėmėjai turės kas mėnesį mokėti nario mokestį ir tuo remis mūsų chorą, o choras iš savo pusės pasistengs, kad kuo daugiau atsilyginti jiems už tai: mes rengsime kuo daugiau koncertų, vakarų ir pobuvių, radio programų, kad kiekvienas dainos mylėtojas būtų patenkintas ir galėtų didžiuliu būdamas mūsų šeimos nariu. Mes pasistengsime aplankyti kuo daugiau lietuvių ir

pasiūlyti jiems dalyvauti chore nariais-rėmėjais. Mes nenorime nieko negalimo. tik mes norime iš Jūsų tikro lietuviško draugiškumo, mūsų dainos pamėgimo ir tų keletos kruzeirų į mėnesį, kurie tikriausiai jokios skylės Jūsų biudžete nepadarys. Dėkojame visiems iš anksto. Jei kartais iki šių metų pabaigos mes Jūsų neaplankytume, rašykite mums Caixa Postal 4118 - Choro Vald. ba.

Dar norėtume keletą žodžių tarti į lietuvišką jaunimą, kas šiuo metu tai yra būtina, nes mes galime greitai laiku pasigęsti mūsų tarpe jaunosios kartos ir tuo pačiu neteksime garantijos lietuviybės klestėjimui. Todėl kviečiame visus, kaip vyrus taip ir mergaites į bendrą darbą. Vietos visiems atsiras. «Petys gi į petį, vyrai, kas galit... prikelkime Lietuvą mūsų!»

Bendruomenės Choro Vald. ba

LIETUVOS ATSTATYMAS

K. K. LIZDEIKA

Vienur kitur spaudoje teko skaityti pranešimą, kad VLIK'o Vykdomosios Tarybos Krašto Ūkio Atstatymo Tarybos Vadovo prof. J. Kaminsko pastangomis, JAV suorganizuota Lietuvos Ūkio Atstatymo Studijų Komisija. Ton komisijon priklauso nemažas būrys diplomuotų ekonomistų, inžinierių, profesorių. Tai daugumoje žinomi ir nepriklausomoje Lietuvoje pasižymėję mokslo vyrai. Ką kurie šios komisijos nariai jau Vokietijoje buvo pradėję savo darbą taip vadinamoje «Planavimo Komisijoje». Teko ir spaudoje matyti keletą pavyzdinių žemės ūkio trėbėsių projektų. Visuomenė nekantriai laukia ir tolimesnių darbų.

Suprantama, kad šios komisijos darbas yra labai sunkus. Savaimė aišku, kad šiems vyrams teks dirbti tik tuo metu, kai jie baigs tiesioginį savo dienos darbą fabrike, įmonėje ar įstaigoje, t. y. nutraukiant laiką iš savo poilsio ir visai nesitikint atlyginimo. Bent tuo tarpu jie turės pasitenkinti visuomenės dėkingumu ir reiškiamą jiems pagarba. Bet aš manau, kad atgavus nepriklausomybę mūsų Tėvynė vienu ar kitu būdu atlygins jiems vėliau.

Lietuvos atstatymo darbas yra didelis ir sunkus. Taip pat, kaip ir jos sunaikinimas yra sunkiai įsivaizduojamojo laipsnio. Atstatymo sąvoka gali apimti, ir turi apimti, ne vien tiesioginį atstatymą sugriautų ūkių, miestų, fabričių, geležinkelių, plentų, uostų ir t. t. Čia tenka pagalvoti ir apie atstatymą savivaldybių, atstatymą sužalotos sveikatos tiek likusiųjų Tėvynėje, tiek kankinamų vergų stovyklose.

Nematęs ir nepabandęs okupantų primestų gyvenimo sąlygų negali įsivaizduoti kokį skurdą, chronišką badą kenčia vieni ir kiti. Vien tik pagalvokime, kaip paveiks mūsų žmones nuolatinis, mirties baimės jausmas, kuriame jie beviltiškai skęsta jau 10 metų?! Kiek čia reikės sveikatos įstaigų, kad visą tai atitaisyti?

Anuomet vienas mūsų žymus profesorius, truputį entuziastiškas, mūsų jaunuomenei pasiūlė «pasukti Lietuvos laikrodį 100 metų pirmyn». Tačiau, deja, okupantai - maskoliai jį atsuko bent 200-300 metų atgal. Mes ir vėl turėsime pradėti beveik viską iš naujo. Ir pradėsime. Ir pa-

darysime. Tačiau reikia kaikurių sąlygų. Reikia visų pirma tautinio instinkto, ir savaimė aišku - Dievo palaimos.

Taigi pažiūrėkime, rimtai pagalvokime, ar yra dar mūsų tarpe tas tautinis instinktas? Ar pavojui ištikus mes glaudžiamės prie savųjų, ieškome savųjų? Ar saviems laukome antyje akmenį (atseit negailestingą, paniekinančią kritiką), o prieš svetimus, net mūsų nelaimių tiesioginius, ar netiesioginius kaltinikus vergiškai linkiojame ir ištiesę dešinę išmalios prašome? Kas žino? Pamastykim! Kaip vieniši nesudaro šeimos, taip pakrikę šeimos nesudaro bendruomenės, o be bendruomenės nėra tautos, negali būti nei valstybės.

Kad mūsų tautiečiai okupantų yra žudomi visomis priemonėmis, - tu mes žinome, dėl to sielojamės ir ūgdome savyje švento keršto ugnį. Tačiau yra dar viena iš daugelio žudynių priemonių, - bent mūsų moterų bei mergelių prievartos apveddinimas su okupantais maskoliais bei mongolais. Su pasekomis šitos okupantų niekšiškos priemonės mes susidursime dar ilgus metus ir okupacijai žlugus.

Arba vėl, sudarymas tremtyje, mišrių šeimų, ir esamų šeimų irimas, pagaliau net vaikų vengimas, negimusios gyvybės naikinimas ir panašūs baisūs reiškiniai ar nesukelia abejonės jausmų?

Mūsų tautiečių buvo nedaug. Ligi šiol žuvo turbūt apie trečdalis. Išlikę ir atsidualę šiapus «geležinės uždangos» kažin kaip nesuprantamai, nesąmoningai skęsta svetimose gyvenimo jūrose, tarsi užmiršdami savo Tėvynę, savo tautą, savo valstybę, kurią jie privalo išlaisvinti ir atstatyti. Atrodo, lyg jie būtų nesąmoningi ir nesusipratę klajokliai, pirmykščiai, o ne garsios ir garbingos Lietuvos vaikai.

Nesuprantama, kodėl ligi šiol viso pasaulio lietuviai dar nesukūrė PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS? Kodėl ligi šiol neišrinko Laiikino Seimo ir nesudarė savo Vyriausybės tremtyje?!

Argi mes jau tapome tik trąša svetimam dirvai?...

LIETUVOS VARDAS

Bernardas Brazdžionis

Lietuva, kai aš tave tariau —
Prieš akis sumirga raštų raštai,
Ir pilna padangė vyturių,
I. linų žydėjimas be krašto...

Skamba ten seni, šventi varpai
iriu, upių, klonių ir sodybų,
Sunkią skausmo skarą suardai,
Sidabru sietynas šiaurėj žiba

Ir nuaidi vėl iš praeities
Dainos, mįslės, pasakos nutilę;
Ir pakyla tiktai iš nakties
Į didžiųjų kunigaikščių pilį.

Ir eina tais tiltais į tave,
Lietuva, trys tyro aukso saulės!
Ir skaitau: — Tėvyne, be tavęs
Tusčias ir beprasmis šis pasaulis.

Lietuva, kai aš tave tariau —
Ausyse nuaidi laimės gandas,
Mirgant vaivorykštei žiburių,
Pinas padavimai ir legendos.

Gintaras, sula, midus, medus
Nemunais per žemės širdį teka,
Ir lietuvis laisvas, išdidus
Į užburtą kalną randa taką.

Ir senolių amžina ugnis,
Aukurų aukštuos pagojuos dega,
Ir kapuos pabudintas šauklis
Pučia amžių balso didį ragą.

Ir girdžiū galingam jo balse:
— Lietuva — septynios aukso saulės!
Kam užgęs Tėvyne širdyse,
Tusčias ir beprasmis šis pasaulis.

TĖVIŠKĖS SODAI

B. Brazdžionis

Mano tėviškės tolimos liepos,
Mano tėviškės sodai balti,
Pasakykit, kada jūs man buvot
Prie širdies taip arti?

Aš jaučiu jūsų žydintį kvapą,
Aš kaip gyvas visur jus matau,
Ir kiek jūsų, be rudenio lapų,
Kiek dienų nukrito, skaitau,

O jūs gaudžiat kaip aukso vargonai,
Ir sapne, ir darbe, ir maldoj,
Ir aplink, kai sustoju kelionėj —
Krinta jūsų žiedai.

Mano tėviškės tolimos liepos,
Mano tėviškės sodai balti,
Pasakykit, kada jūs man buvot
Prie širdies taip arti.

PRIE UPELIO NAKČIA

A. Vaičiulaitis

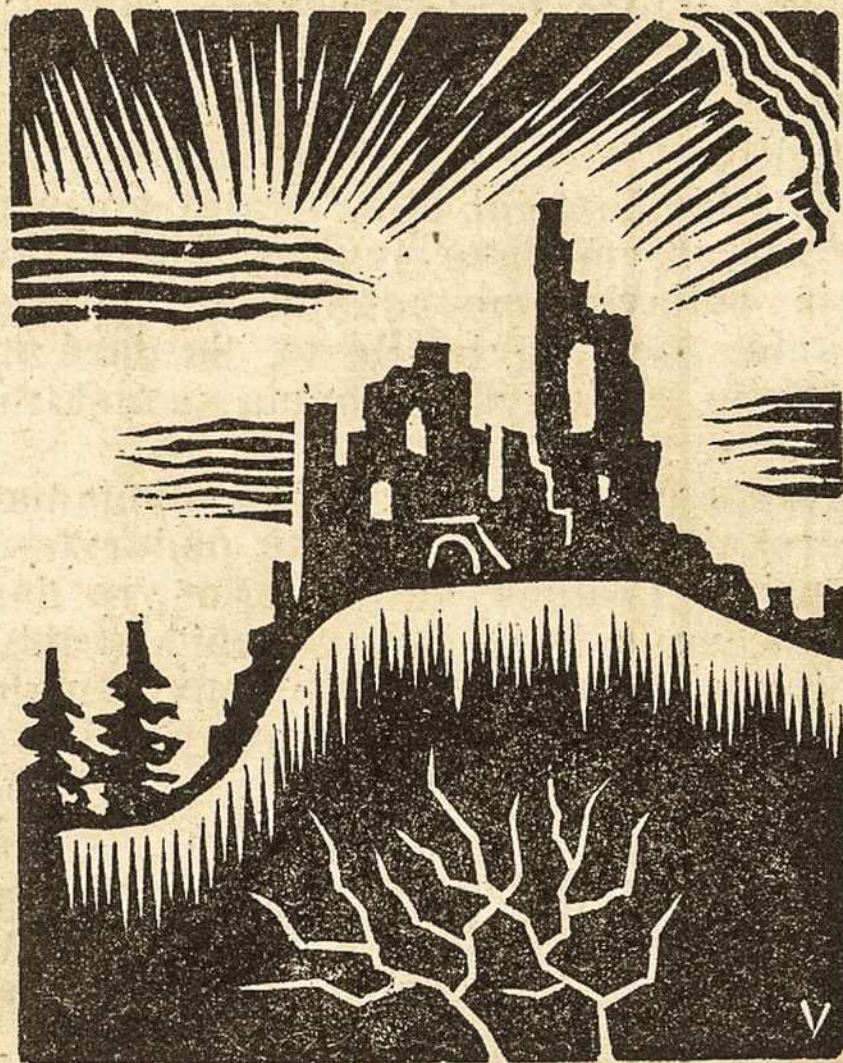
Sustojau giriose nakčia —
Aplinkui taip ramu, tylu,
Tiktai upelis bėga čia,
Gurgėdamas tarp ažuolų.

Keliauju vienas aš seniai
Ir ieškau žemės mylimos:
Tenai, kur kaimenę ganiau,
Kur vartuos laukdavau manos.

Ten brolis ėjo su žagre,
Žvangėjo dalgiai plakami,
Daina skambėjo vakare
Ir tilo šiluose graudi.

Ten tėviškės baltam sode
Žydėjo vyšnios, alyva,
O gegė beržo šakoje
Kukavo gailiai verkdamą.

Tai ten girdėjosi balsai
Man kužda vasaros nakčia...
Ramiai sau šlama ažuolai
Ir upeliukas gurga čia.

ANAPUS

Povilas Vontėdas

(16) Visi neprisijungę prie raudonųjų partizanų veiklos ir pasilikę gyventi okupuotoje teritorijoje, vokiečiams pasitraukus, buvo automatiškai traukiami atsakomybėn pagal SSSR apsaugos įsakymus.

Išvadoje: Čėčėnų - Ingušų, Kabardinų - Balkašų, Krymo totorių respublikos ir Pavolgės - vokiečių respublika, buvo ne vien tik juridiniai likviduotos, bet ir fiziniai sunaikintos. Dauguma gyventojų sušaudyta vietoje, o likusioji dalis išsiųsta į SSSR šiaurės sritis. Už neišpildymą šio įsakymo, Lietuva ir kitos Pabaltijo respublikos irgi stovėjo tame pačiame sąrašė.

Bet čia jis, Šogamas, taip atvirai pasielgti negali. Ypatingai Lietuva yra sienkštis į Vakarų Europą. Kad ir kaip «geležinė uždanga» ją izoliuoti nuo laisvojo pasaulio, bet toje «uždangoje» atsirasdavo plyšiu, per kur iš anapus laikas nuo laiko žmonės pamatydavo, kas iš tikrųjų dedasi «raudoname rojuje». Todėl norint lietuvius sunaikinti reikėjo eigtis ypatingai atsargiai.

— Žinoma, — galvojo jis, — lietuviai turės būti sunaikinti, bet palaipsniui, pagal jau paruoštą planą. Tačiau tam planui įvykdyti reikia laiko. O laikas savyje slepia daug įvairių netikėtumų. Žmonių masė be vado yra lyg avių banda. Bet jei yra vadas, ta žmonių masė seka paskui jį ir tampa sąmoningu elementu, kuris žino savo tikslą, kam gyvena ir už ką kovoja.

Lietuvių tauta dabar turi vadą - tai Lūšis. Reikia sunaikinti Lūšį! Kaip? Kokiu būdu?... Šogamas uždavė sau keletą klausimų į kuriuos atsakymo jis nerado.

Tuo tarpu sugrįžo Petrovas ir padėjo ant stalo storą papkę su reikalautais dokumentais.

— Draugas viršininke, ar aš jums esu dar reikalingas, — paklausė Petrovas.

— Tuo tarpu galite eiti, jei atsiras reikalas aš paskambinsiu, — atsakė Šogamas indamasis studijuoti pranešimų santraukas.

Jis atvydžiai, pagal eilę, skaitė visus pranešimus ir vis atžvėdavo įvkiu vietas įvairiaspalvėmis vėliavukėmis dideliam, ant sienos kabančiame, žemėlapyje. Be to, jis darė atskirame popieryje kitą įvykių schemą su atskirais užrašais.

Pagaliau užbaigęs tyrinėjimą, Šogamas dar kartą perskaitė tyrinėjimų metu padarytas pastabas ir priėjo išvados, kad priešas yra daug pavojingesnis, negu iš pirmo žvilgsnio atrodytu.

Lietuvos partizanų veikla buvo pavojinga komunistinei sistemai ne tiek savo fiziniiais veiksmiais, kiek moraline jėga.

Lūšis vadovavo ne vien tik tautos ginkluotam pasipriešinimui, bet už vis svarbiausia, jis tautoje žadino ir stiprino moralinį atsparumą. Ypatingas to moralinio atsparumo veiksnys buvo partizanų leidžiama pagrindinė spauda.

— Taip, — galvojo Šogamas, — bet kokia

kaina, bet kokiu būdu, Lūšis turi būti sunaikintas, nes jis, ne vien tik lietuviams tapo pavyzdžiu ir simboliu. Jo mestomis kovos idėjomis vis plačiau ir plačiau užsikrečia skurde ir baimėje skandinami žmonės. Jis juos moko, jog pasipriešinimas yra žmonių kova prieš raudonąsias skriaudas, ir ta kova yra neišvengiama. Be to, tai yra bausis pasiruošimas visuotinai ir lemiamajai kovai artimoje ateity. Šogamas gerai žinojo, kad ši nauja idėja komunizmui daug pavojingesnė negu atominė bomba.

Vakare Šogamas paskambino Petrovui ir kada pasitarasis įėjo į jo kabinetą, jis paklausė:

— Suimtas vardu Mykoliukas, kuris figuroja Agapo nužudymo byloje, kur laikomas?

— Lukiškių kalėjime, — atsakė Petrovas.

— Dar netardytas?

— Ne!

— Gerai! Perkelkite jį į NKVD rūmų rūsius, — įsakė Šogamas.

☆

Kremlius gerai žino, kad žmogus - silpnas sutvėrimas, ir kad laikant jį nuolatinėje baimėje galima iš jo padaryti bevalį, nesugebantį galvoti, klusnų vergą!

Baimė išsaugoti gyvybę ne vien tik moraliai palaužia pavienius asmenis, bet ilginiui ištisias mases paverčia bailiais žvėrimis ir savo budelių gyvaisiais įrankiais.

Tas šėtoniškas priemones palaužti žmogaus asmenybę ir užvaldyti mases, sistematiškai panaudojo Hitleris ir Stalinas, savo režimų išlaikymui, prieš savo žmones pastatydami nuosekliai ir be paliovos veikiančią teroro mašiną.

Šiandieną Lietuvoje neatsiras nė vieno žmogaus, kuris eidamas miegoti nepagalvotu: «kažin, ar šią naktį neatvažiuos manęs paimti?»

Tik dešimta valanda, bet Vilniaus miesto gatvėse pamatysi tik vieną kitą žmogų skubantį iš darbo namon. Dusl'ai aidi šaligatviuose sustiprintų sargybų žingsniai.

Dvyliką valandą, kaip taisyklė, pasigirsta miesto gatvėse automobilių staugliai, kurie lanko tarp kalėjimo ir NKVD «siaubo namų.»

Žmonės tas sovietinio jungo išperas praminė «juodaisiais vanagais», ir tie «juodieji vanagai» vykdo savo nesuskaitomus važinėjimus po visą miestą ir apylinkes be paliovos.

Dieną tyliai, tartum, rodydami viską ryjančią valdžios galia ir «nesnaudžiančios» proletarinės diktatūros akies budrumą; naktį «juodieji vanagai» laksto pilnu greičiu, staugdami ir be šviesų, neleidami akių sumerkti baimės ir siaubo apimtiems gyventojams.

Kameroje Nr. 23 tyla. Niekas nemiega. Sar-

gybinio žingsniai sustoja prie kameros durų. Sužvangėjo raktas, sučypia atidaromos durys ir paskui grūmojantis balsas:

— Kas iš jūsų Mykoliukas?! Renkis ir pasiimk daiktus! Važiuosi...

— Tuoju, tuoju! Daiktų aš neturiu, tik kelnes susitvarkysiu, — atsiliepė Mykoliukas nušokdamas nuo nary.

— Kur važiuosi? — paklausė amerikonas Džon Ček iš kampo šveplendamas.

— Į Ameriką! — atsakė už Mykoliuką sargybinis.

— Negali būti!... — paabejojo Džon Ček atsistodamas.

— K - aip... negali būti? Jei aš tau sakau, kad į Ameriką tai reiškia teisybę! Gal nenori tikėti? — paklausė grąsinamai sargybinis.

— Aš norėčiau tikėti ir tikiu. Bet norėčiau prašyti, gal ten draugas Mykoliukas Amerikoje pasakytų, kad čia sėdi amerikonas Džon Ček iš Vievio miestelio. Gal atsiųstų siuntinį, — kalbėjo toliau maldaujančiu balsu buvęs amerikonas.

— Kam pasakyti? — vėl paklausė sargybinis.

— Kam nors. Vis atsiras kas pasigailės buvusio komunisto iš Amerikos, — aiškino Džon Ček.

— Aha, tai tu sakai «pasigailės buvusio komunisto», tai tu iš amerikonų lauki pasigailėjimo būdamas čia pas mus. Ar čia tau negerai? Ar tau dar ko trūksta?... Palauk! Aš apie tai pranešiu tardytojui, tai jis tau pridės ko tau trūksta ir jis tau išdukins iš tavo makaulės visus pasigailėjimo prašymus ir kitus buržuazinius prietarus, — pranešė Džonui kalėjimo sargas.

— Ponuli! — prabilo drebančiu ir šveplenančiu balsu buvęs komunistas.

— Kas ponulis!? — riktelėjo sargas.

— Tai yra... drauguži, — mėgino pasitaisyti Džon Ček.

— Ar aš tau draugužis? Vis pamiršti! Tu!... — artindamasis prie buvusio komunisto Džon Čeko, nieko gero nežadančiu balsu, klausinėjo sargas.

— Oi... tai yra ne ponulis ir ne draugužis, bet pilietis, — dar negavęs lupti suspėjo pasitaisyti Džonas.

— Taip ir sakyk! Tu dar nedabaigta karti buržuazinė liekana! O tu, jau susitvarkei? — pridėjo jis, kreipdamasis į Mykoliuką.

— Jau! — alsakė Mykoliukas.

— Einam. Nesidairyk! Tiesiai! — paliepė sargas.

Kieme, Mykoliukui pergąbenti į «siaubo namus» jau stovėjo paruoštas «juodasis vanagas». Tai paprastas sunkvežimis su pritvirtintu ant jo mediniu narvu, apkaustyto iš vidaus ir iš lauko pusės juoda skarda, be langų ir be jokios ventilacijos. Narvas padalintas į tris lygias dalis. Viduryje - praėjimas, kairėje ir dešinėje - atskiri narveliai su geležinėmis durimis užsklandomis.

Narvelio talpa: metras aukščio ir po pusę metro pločio.

Enkavedistas parodė pirštu į vieną narvelį ir pasakė Mykoliukui:

— Lisk!

Mykoliukas susilenkė dvilinkas ir mėgino įlįsti narvelio vidun, bet niekaip negalėjo jame tilpti. Tada du enkavedistai kište jį įkišo ir uždarė dureles.

Taip prasidėjo Mykoliuko «moralinis paruošimas» prie tardymo...

Šoferis pažiūrėjęs į važiavimo įsakymą, kuriame raudonu pieštuku buvo parašyta «P» - kas reiškia - «perkratyti».

«Juodasis vanagas» išvažiuodamas per kalėjimo vartus pradėjo staugti: iš pradžių tyliai, o toliau vis garsiau ir garsiau staugė, lėkdamas kaip pašėlęs per miestą, sukiodamasis įvairiomis gatvėmis.

Mykoliukas kamuolín suriestas negalėjo nei krustelėti. Iš pradžių jis mėgino galvoti, bet po poros minučių tokio «perkratymo» jo galvoje viskas susimaišė, ausyse pradėjo zvimbti, iš akių pylėsi žiežirbos, ir jis vos, vos galėjo kvėpuoti.

Pagaliau «juodasis vanagas» nustojo staugęs. Žvangtelėjo užsklanda. Atsidarė durelės ir pasigirdo liepiantis balsas:

— Išlisk lauk!

Bet Mykoliukas net nekrustelėjo, narvelyje buvo girdėti tik užslopintas stenėjimas. Tada jį tie patys enkavedistai išvilko iš narvelio laukan.

«Pakratytas» Mykoliukas buvo beveik be sąmonės: akys išverstos ant kaklos, gyslos smilkinuose pritvinkusios, visas veidas nuo raudonumo net pamėlynavęs, per atvirą burną veržėsi putas ir jis vos vos gaudė orą.

Mykoliukas įtraukęs plaučiuosna svežio oro ir gavęs nuo enkavedisto keletą gerų smūgių, šiaip taip atsipeikėjo. Paskui jį pagriebė kiti du enkavedistai ir nutempė į «siaubo namų» rūsius. Patampė po ilgus koridorius: įstūmė per vienas duris, uždarė ant raktų ir viskas nutilo.

Mykoliukas tamsoje nieko negalėjo atskirti. Sprendžiant iš tylos tenai daugiau nieko nebuvo. Jis rėpliodamas keturiomis sluktelėjo kakta į priešais esančią sieną, paskui atsigulė ant cementinių grindų ir užmigo.

Prabudo Mykoliukas visas drebedamas nuo žvarbaus šalčio. Kurčiai buvo girdėti kai kažkur rotušės bokšte laikrodis išmušė tris valandas. Mykoliukas atsikėlė ir pradėjo čiupinėti sienas, vaikščiodamas aplink.

Naujas cementinis narvas turėjo tris žingsnius ilgio ir du pločio. Suradęs durų angą jis paspaudė duris,

— Ko nori? — pasigirdo už durų piktas balsas.

Mykoliukas atsisėdo dešiniame kampe atsiėmęs pečiais į sieną ir mėgino iš naujo užmigtį, tačiau jam tai padaryti nepavyko.

Jis skaitė vos girdimus laikrodžio dūžius; laikas bėgo kankinančiai lėtai. Pusryčių Mykoliukas negavo, pietų jam irgi nedavė.

Kai vakare laikrodis išmušė septynias valandas Mykoliukas vėl pabeldė į duris.

— Snukin nori? — paklausė antroje pusėje storas balsas.

Kitos išėities neturėdamas, Mykoliukas vėl atsisėdo tame pačiame kampe ir stengėsi nieko negalvoti.

Sekanti diena Mykoliukui buvo daug sunkesnė. Alkis nedavė nei valandėlei ramybės, kankindamas jį dar didesniu žiaurumu.

— Nejaugi mane badu nori numarinti? — pagalvojo Mykoliukas.

Jis pradėjo vėl belstis į duris.

— Tylėk! — riktelėjo anoje pusėje durų.

Bet Mykoliukas neperstojo daužyti durų rankomis ir kojomis.

— Nustok daužytis, o ne tai aš tave... — ir penkių aukštų keiksmi pasipylė Mykoliuko adresu.

Jam neliko nieko kito, kaip vėl atsisėsti ir mėginti užmigti.

Kitą dieną dešimtą valandą ryto atsidarė durys ir tarp durų atsistojęs enkavedistas paklausė Mykoliuką:

— Valgyt nori?...

— Neklausk, o duok greičiau! — Atsakė Mykoliukas.

— Suspėsi. Prieš tai dar tau teks pakalbėti, — atsakė enkavedistas ir nuvedė Mykoliuką tiesiai į Šogamo kabinetą.

☆

Ivestas Šogamo kabinetan Mykoliukas neparodė nei kiek dvasios nupuolimo. Atvirksčiai, jis tik vieną žvilgsnį metęs į Šogamą suprato su kuo turįs reikalą.

— Kas kurį apstatysime? — pagalvojo jis žiūrėdamas į Šogamą su piaunamo avino mina.

Šogamas sėdėjo už stalo, tartum mumija, jo veidas nerodė jokio gyvybės ženklo. Šaltas, sakytum, voro «drūgo» Šogamo žvilgsnis lygiai taip pat nepadarė Mykoliukui jokio įspūdžio, kaip ir visa jo šmėkliška išvaizda.

Jei Mykoliuko vietoje būtų koks nors psichinių ligų specialistas pasakytų kitaip. Bet Mykoliukas būdamas prastas žmogus prastai, bet užtat tiksliai nustatė Šogamui diagnozą:

— Šis chuliganas yra valdymo apsėstas ir nori būti didis, — pamanė jis sau tyliai.

Iš antros pusės Šogamas pamatęs Mykoliuką pagalvojo, kad turbūt, šis tipas yra nenormalus - pateko atsitiktinumo dėka į Agapo nužudymo bylą, arba nuduoda, kad toks esąs.

— Gali tu sau žiūrėti į mane kiek tau patinka - ne toks aš avinas, kaip tau atrodo, — vėl pagalvojo Mykoliukas.

— Aiškiai nenormalaus tipo išvaizda, — vėl galvojo Šogamas nenuleisdamas nuo Mykoliuko akių. — išsižiojęs, akys kakton išsprogusios, tartum musmirių būtų apsiėdęs, — pastebėjo pats sau Šogamas.

-- Čia su tuo pamišėliu dalykas labai pavojingas, pastebės, kad mėginu vaidinti - atsisveikink su šiuo pasauliu - lieps sprandą nusukti... — galvojo Mykoliukas stovėdamas priešais Šogamą,

— Kas čia yra valdžia? — prabilo pirmas klausiamu tonu Mykoliukas

— Aš!... — atsiliepė dusliai Šogamas.

— Jeigu tu tikrai esi valdžia, tai aš tave noriu paklausti nuo kurio laiko pradėjo gaudyti naktimis ramiai miegančius žmones? Ir pagal kokį įstatymą uždarė ant šalto cemento nekaltą žmogų, laike neduodami nei valgyti nei gerti, sagas iš kelnų vagia, dvilinką ikišta dėžėn po miestą tranko, — kalbėjo Mykoliukas kaip užsuktas patefonas.

Šogamas klausėsi Mykoliuko plepėjimo, nerodydamas jokio dėmesio ir visa laiką tylėdamas. Pagaliau jis paspaudė vieną signalo mygtuką. Duryse pasirodė du enkavedistai.

Šogamas rodydamas akimis Mykoliuką įsakė:

— Nuveskit jį atgal!

Vienas iš enkavedistų žengė prie Mykoliuko ir norėjo čiupti jį už apykaklės.

Tačiau Mykoliukas, tartum, užsukta spyruoklė pašoko šonan ir atsidūrė priešingam kambario kampe. Enkavedistai metėsi paskui gaudyti.

Šogamas stabdomuoju judesiu pakėlęs ranką sulaikė enkavedistus ir pasukęs galvą Mykoliuko pusėn paklausė:

— Ar kalbėsi daugiau, jei tavęs niekas neprašo?

Mykoliukas žvilgterėjo į enkavedistus pasiruošusius jį pulti, į Šogamą sėdintį už stalo, prie lango, į praviras duris prie kurių stovėjo sargas - vaiduoklis.

— Jokios išeities! Kaip pelė spąstuose... — pagalvojo jis ir balsiai atsakė:

— Daugiau nekalbėsiu!

Šogamas ranka davė enkavedistams ženklą išeiti. Tiems pasišalinus jis kreipėsi į Mykoliuką:

— Ar žinai už ką esi suimtas?...

— Tiesiog sakant, nežinau, — atsakė Mykoliukas.

— O tarpe mūsų kalbant? — paklausė Šogamas.

— Atvirai kalbant, esu tikras, kad mane įskundė iš keršto.

— Kas?

— Apie valdžią kalbant negaliu blogai sakyti.

— Kalbėk pagaliau teisybę, — paliepi iš kantrybės investas Šogamas.

— Tikrą teisybę kalbant, esu tikras, kad mane įskundė kompartijos sekretorius Kozlovas.

— Už ką jis tave įskundė?

— Šito jums irgi pranešti negaliu, — aiškino Mykoliukas.

— Kodėl? — vis klausinėjo nekantraudamas Šogamas.

— Ar galima kalbėti blogai apie kompartiją ir partiečius? — klausimu į klausimą atsakė Mykoliukas.

— Na, žinoma, kad negalima, — patvirtino Šogamas.

— Tai mat, dėl tos priežasties ir negaliu kalbėti, — aiškinosi Mykoliukas.

— Kad tave perkūnas trenktų, sakau, kad kalbėk teisybę! — nusikeikė Šogamas visai išėjęs iš kantrybės.

— Gerai galiu papasakoti visą teisybę, bet duokit man žodį, kad visa tai ir liks tarp mūsų. Jeigu Kozlovas sužinotų, tai man čia vietos nebebūtų.

— Gali sakyti drąsiai ką žinai, viskas liks tarp mūsų neoficialiai ir Kozlovas nesužinos, — sutiko tas.

— Neoficialiai kalbant, — pradėjo pasakoti Mykoliukas, — dar prieš karą, dar jūsų čia nebuvo. Kozlovas vieną kartą paprašė mane išvaryti «krūminės»... iš pusės!

— Ką Kozlovas tave prašė? Kokios «krūminės», nesuprantu? — pertraukė Šogamas.

— Kaip tai nesupranti? Nagi «krūminės» - samagonkos. Niekad dar nesi ragavęs, turbūt, kad nežinai kas yra «krūminė». Gaila! Labai geras skystimelis. O aš, galima sakyti, visoje apylinkėje geriausias specialistas..

(Bus daugiau)

LIETUVIAI PASAULYJE

ARGENTINOJE

Argentinoje susiorganizavo PLB

Po ilgų pastangų, svarstymų, susitarimo būdų ieškojimo ir pasitarimų įvairių grupių atstovai spalio mėn. 22 d. Lietuvių salėje susirinko galutinai tą klausimą išdiskutuoti ir, suradus geriausius ir visiems priimtinausius būdus, sudaryti Laikinąjį Organizacinį Komitetą. Susirinko nemažas būrys lietuvių patriotų, spaudos atstovai, visuomenės veikėjai bei kiti įtakingi kolonijos žmonės, kurie vedami geriausių norų ir nežiūrėdami nei politinių, nei pasaulėžiūrinių įsitikinimų, rado bendrą kalbą siekti to paties bendro tikslo.

Susirinkimą atidarė LICA pirmininkas p. Ig. Padvalskis, iniciatorių vardu pasveikindamas visus susirinkusius ir palinkėdamas priėti prie galutinio susitarimo. Pusiau slaptu balsavimu išrinkti susirinkimui vadovauti pirmininkas ir sekretorius. Pirmininku išrenkamas p. Podvalskis, sekretorium - agr. A. Šantaras. Sekretoriui perskaičius VLIKo 3-čiosios instrukcijos ištraukas, kuriose nusakomi Lietuvių Bendruomenės pobūdis ir tikslai bei santvarka, prasidėjo gyvos ir ilgokai užtrukusios diskusijos. Daugumas susirinkusiųjų diskusijose dalyvavo uoliai, ieškodami kelių bei būdų geriausiomis priemonėmis pasiekti reikiamų rezultatų. Skelbiama 10 min. pertrauka, po kurios, grupės tarp savęs pasitarusios, siūlo savo kandidatus į Laikinąjį Organizacinį Komitetą. Pagaliau lietuviškų laikraščių, įvairių organizacijų ir politinių įsitikinimų bei pasaulėžiūrų atstovai išrenkami į komitetą, kurio tikslas yra suorganizuoti Lietuvių Bendruomenės apylinkes, sušaukti apylinkių atstovų suvažiavimą ir sudaryti nuolatinius bendruomenės organus. Laikinąjį Organizacinį Komitetą (LOK) sudarė šeši asmenys: kun. P. Garšva, J. Padvalskis, K. Norkus, L. Sraoga, prof. D. Gruodis, A. Kuprevičius, inž. J. Ramanauskas, J. Gilvydis ir teis. Burdulis. Komitetas atstovauja visas grupes ir pažiūras, išskyrus tuos, kurie kovoja okupanto pusėje prieš laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Artimiausiu laiku komiteto nariai pasiskirsytys pareigomis.

Susirinkimo dalyviai priėmė dvi rezolucijas VLIKo pirmininkui M. Krupavičiui ir Lietuvos Pasiuntiniam P. Amerikai Dr. K. Graužiniui bei ALT š. Amerikoje.

Tenka tik palinkėti Laikinajam Organizaciniam Komitetui, einant vienybės keliu sujungti visus Argentinos lietuvius į vieną bendrą darbą kovoje už lietuvių ir Tėvynės laisvę.

«Laikas»

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė Amerikoje

Senesnioji lietuvių karta Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atžvilgiu pasirodė labai atsargi ir net abejinga. Buvo išrinktos komisijos klausimui svarstyti, projektuoti. Tačiau beveik nieko neuveikė. Naujieji ateiviai, tremtiniai, nebuvo pa-

tenkinti tokiu delsimu. Naujosios Anglijos, Waterburio, Hartfordo, Bostono, Worcesterio ir kt. apylinkių lietuviai tremtiniai sušaukė suvažiavimą ir davė pradžią PLB Amerikoje. Rugsėjo mėnesyje įvykusiame Liet. Kat. Jaunimo S-gos «Vytis» suvažiavime Čikagoje buvo priimta rezolucija pasisakant už PLB.

PLB reikalai buvo gyvai svarstomi ir LRK Federacijos suvažiavime rugsėjo mėn. 30 ir spalio 1 d. Pittsburghe.

Netolimoje ateityje visa Amerikos susipratusi lietuvių visuomenė įsijungs į PLB.

Kanados ir kitų kraštų lietuviai jau yra susiorganizavę PLB.

— Rugpiūčio mėn. Zueriche įvyko Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės steigiamasis. Į Bendruomenės valdybą išrinkti: kun. Dr. J. Navickas, Dr. A. Gerutis ir Garbačiauskienė.

89 Lietuviški Laikraščiai

Lietuvių Bibliografinė tarnyba JAV (602 Harvey Street, Danville, Ill, USA) neseniai išleido naują savo leidinį «Pasaulio Lietuvių Periodinė Spauda 1950 m. IX 1 d», kuriame paskelbė sąrašą, adresus ir kitus davinius 89 laisvame pasaulyje išeinančių periodinių lietuvių laikraščių, žurnalų ir biuletinių, spausdinamų spaustuveje, apolografuojamų ir kt. būdu. Į sąrašą neįtraukti bolševikiški laikraščiai. Minėtos tarnybos daviniais, lietuvių laikraščiai šiuo metu išeina: Anglijoje, Argentinoje, Australijoje, Austrijoje, Belgijoje, Brazilijoje, JAV-bėse, Kanadoje, N. Zelandijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Urugvajuje, Vakarų Vokietijoje ir Venezueloje.

Viso laisvojo pasaulio lietuviškoji spauda bei leidėjai prašomi reguliariai ir neatidėliojant siuntinėti šiai tarnybai čia nurodytu adresu tiek periodikos tiek kitus leidinius.

LAIC. — 1940-1950 m. įvykių Lietuvoje stebėtojai šiuo metu gali pagelbėti savo pavergtai Tėvynei, pristatydami atitinkamoms įstaigoms savo notarizuotus (po priesaika) pareiškimus (4-se egz.) apie asmeniškai stebėtus ir patirtus iš maskolų pusės persekiojimus, kančias ir trėmimus.

Amerikos Lietuvių Tarybos įstaigos — 1739 S. Halsted Street, Chicago, S Ill, ir 233 Broadway (kambarys Nr. 3012), New York 7, N. Y. — mielai gelbės asmeniškai atsilankantiems pareiškėjams angliškai surašyti tekstus.

Lietuviškai rašyti, bet notarizuoti pareiškimai irgi siūstini minėtoms įstaigoms.

Lietuvos konsulatai, ALT skyriai ir tremtinių organizacijos irgi mielai pagelbės įvykių liūdininkams tiksliai surašyti faktus su reikalingomis smulkmenomis. Žinios yra reikalingos Lietuvos bylos dokumentacijai.

(Red. pastaba:) Ir Brazilijoje yra tremtinių liūdininkų komunistų žiaurumo Lietuvoje. Per Liet. konsulatą S. Paulyje gali pasiųsti pareiškimus Amerikon.

.....MASKOLIJOS IZOLIACIJA.....

Dr K. Pakštis.

Izoliacijos Pradžia

Kai 988 m. rusai priėmė Rytų apeigų krikščionybę, tai jie tuomi padarė pirmąjį žingsnį tolyn nuo Vakarų. Ne staigiai, bet palengva vis augo Rytų nepasitikėjimas Vakarais, padidėdamas ypač po 1054 m. kuomet Rytų Bažnyčia galutinai atsiskyrė nuo Romos. Bet daug didesnės reikšmės Rusijos rytietiško charakterio formacijai turėjo totorių užplūdimas (1237-1480). Per pustrėčio šimto metų totoriai ir daugelis jiems giminingų turaniškų (turkiškų) tautų viešpatavo plačiose Maskolijos žemėse ir darė gilią įtaką rusų institucijoms ir galvosenai, papročiams ir įstatymams. Ne tik mintys maišėsi, bet lygiai ir kraujas. Ogi tarp totorių buvo daug ir mongolų. Tad gana teisingai rusų tarpe girdimas posakis: «Prakrapštyk rusui odą ir atrasi, kad jis totorius». Kai maskoliai 1480 m. pasiliuosavo nuo totorių viešpatavimo, tai jų vėlesni veiksmai rodė jų labai orientališką charakterį, o nutolimas nuo Vakarų kultūros buvo jau nuostabią didelį. Tik gudus ir ukrainiečius Lietuvos didieji kunigaikščiai žymiai anksčiau išvadavo iš totorių jungo (1239-1362). Todėl tose tautose daug mažiau aziatiškų žymių ir jos sudaro tarsi, pereinamąją zoną tarp Rytų ir Vakarų kultūrų.

Dabartinei Maskolijos izoliacijai geriau suprasti truputį pagelbės ir caro Boriso Godunovo žodžiai kunigaikščiui Šuiskiui, tarti gal būt 1599 m. ir poeto A. Puškino eilėmis parafrazuoti jo garsiaame veikalė «Boris Godunov»

«Klausyk kunigaikšti! Tuo pat imkis priemonių, kad Rusija užtvaromis atsitvertų nuo Lietuvos. Kad nei viena siela nepraeitų per tą sieną. Kad kiškis neatbėgtų iš tenai pas mus, kad nei varnas neatskristų iš Krokuvos...»

Boris Godunov gerokai primena dabartinį Staliną. Godunov valdė Maskoliją nuo 1598 iki 1605 m. Jis buvo iš vergų totorių prasimušęs į carus. Jo kelią į sostą gausiai aplaistė žmonių kraujas. Būdamas pats rytietiškos kilmės, jis nemėgo Vakarų kultūros ir net vengė bet kurio kontakto su kultūringais Vakarais, kuriuos tuomet Maskolijos pasieny atstovavo Švedija, Lietuva ir Lenkija.

Mes nesakome, kad kiekvienas rusas ar totorius yra blogas, ar kad visi jie yra mažaverčiai sutvėrimai, nereikšmingi jokiais kultūriniais nuopelnais. Mes tik nurodome, kad Maskolija stengėsi izoliuotis nuo Vakarų, su kuriais ji todėl ir neturėjo intensyvių ryšių ir organiško, naturaliai išaugusio bendrumo. Kai kurie jų carai kad ir bandė Rusiją suerzinti, bet tai jiems nepasisekdavo. Petras I padarė pirmuosius ir gan žiaurius bandymus. Jo pėdomis bandė eiti ir keli kiti Rusijos valdovai. Bet tai būdavo tik būtiniausių Vakarų technikos laimėjimų pasisavinimas, kurs ir dabar tebevyksta. Kaip pirmiau krikščioniškoji ortodoksija, taip dabar karingojo ateizmo ortodoksija gana sėkmingai pastoja kelią religijoms ir filosofijoms, Vakarų laisvei, demokratijai ir kultūrai. Kai maskoliai vyksta mo-

kytis Europon ar Amerikon, tai jie turi galvoje pasisavinti tik tai Vakarų technologiją, chemiją, mediciną, darbo organizaciją. Bet jie vengia Vakarų filosofijos, sociologijos ir teisės, nes tai jau paliestų jų pasaulėžiūros sritį ir gal užkrėstų juos laisvesnėmis idėjomis.

Vakarų religijų jie ypatingai nemėgsta, net vengia su jomis bet kokio kontakto. 19-ame amžiuje buvo Maskolijoje gan daug tūkstančių intelektualų, susipažinusių su Vakarų kultūra, bet bolševikai juos planingai likvidavo. Bet ir tų intelektualų tarpe visuomet būdavo srovės, norinčios izoliuotis nuo Europos. Žymus jų ideologas A. I. Gercen 1950 m. rašo: «Visi rimti žmonės įsitikino, kad negana sekti buksiru paskui Europą, kad Rusija turi kažką savo, savotišką, kas reikalinga suprasti ir studijuoti istorijoje ir dabarties reikaluose.» Ogi K. N. Leontjev 1882 m. rašo: «Rusija - tai ne vien valstybė; Rusija paimita visumoje su visomis savo azijatiškomis sritimis, tai - visas pasaulis savotiško (atskiro) gyvenimo, savotiškas valstybinis pasaulis.»

Iš šitų ir daugelio panašių samprotavimų gimė rusuose eurazinis sąjūdis, kurio galvosena kai kuriuo atžvilgiu sutapo su bolševikišku geopolitiniu galvojimu. Eurazistų mintyse Europa tai tik centrinė ir vakarinė jos kontinento dalis, tai tik Eurazijos pusiasalis, be erdvės ir be ateities.

Paliekant nuošaly paskirų grupių ir srovių išvedžiojimus bei Rusijos panieką Europai, tenka pasakyti, kad nuo Petro I laiku, Rusija nuosekliai nebuvo nuo Europos užsidarusi. Iki 1914 m. visa Europa turėjo labai laisvas žmonių judėjimo taisykles, nes be užsienio paso ir be jokių vizų bet kuris žmogus galėjo keliauti nuo Tilžės iki Gibraltaro, nuo Stockholmo iki Afrikos ir visus Amerikos kraštus. Tik Rusija ir Bulgarija darė išimtį: kelionei svetur čia reikėjo gauti užsienio pasą, nors to paso gavimas nebuvo labai sunkus: kainuodavo apie 30 rublių (\$15) ir šiek tiek popierinių formalumų. O svarbu čia priminti, kad plati ir labai ilga pasienio zona gaudavo nesunkiai ir beveik dovanai sienai pereiti korteles, su kuriomis Rusijos pasienio gyventojai galėdavo nors ir kasdien lankyti artimus pasienio miestus, prisiziūrėti, kaip žmonės gyvena, nusipirkti sau prekių. Užsieniečiai irgi gan laisvai galėdavo lankytis Rusijon. 1912 m. Rusijos statistikos metraštis duoda davinių apie 1911 m. indėjimą per sieną: tais metais Rusijon apsilankė 3.543.792 svetimšaliai, ogi i užsienius (su pasienio zona) net nuostabią didelį Rusijos piliečių skaičius: 7 894 711

Dažni rusų ir kitų Rusijos piliečių kontaktai su Vakarų Europa buvo labai naudingi Rusijos pažangai. Nuo 1904 iki 1914 m. Rusija pradėjo gana stambias reformas savo materialinio ir socialinio gyvenimo, o ir intelektualiniame gyvenime buvo pastebimas pagyvėjimas, mokslo augimas. Tiesa, universitetų Rusija turėjo maža, bet nelabai gausios inteligentijos protinis lygis buvo gana aukštas ir ji palengva kryo Vakarų

link. Zapadnikų (vukariečių) srovė rodė aiškaus noro padaryti Rusiją pažangiu europinės šeimos nariu. Bet gan stipri slavofilų (rytiečių) srovė kreipė Rusijos veidą į Aziją, į Rytus, nuduodama nieko gero nematanti Vakarų kultūroje.

Bolševikų Izoliacija

1917 m. spalio 25 d. gerai organizuota bolševikų mažuma nuvertė demokratinės daugumos valdžią. Per kokius metus sustiprėjusi bolševikų valdžia pradėjo imperialistinius karus prieš mažas ir silpnas pasienio valstybes Suomijoje, Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje ir Lenkijoje bolševikų armijos buvo sumuštos ir išvytos, bet joms vis dėlto pavyko pasmaugti Ukrainos, Gudijos, Armenijos, Gruzijos ir Azerbidžeano nepriklausomybę. Po šitų dalinių laimėjimų, nauja Sovietų Imperija laipsniškais etapais vis stiprino savo izoliaciją.

Pradžioje sovietų režimas dar išleisdavo iš savo krašto daugelį žmonių pagal repatriacijos ar optacijos sutartis su kaimynais. Vėliau ir kiti Sovietų piliečiai būdavo išleidžiami, jeigu galėdavo svetimą gerą valiutą arba auksu sumokėti dideles sumas, kurios dažnai keitėsi. Kaikuo met būdavo reikalaujama už užsienio pasą po \$500, ogi atskirais atsitikimais iš turtingesnių sugebėdavo išlupti ir kelis kartus didesnes sumas, kurias paprastai sumokėdavo užsieniuose gyvenanturtingi giminės. Tuo būdu Sovietai gaudavo daug svetimą valiutą, labai reikalingą bolševizmo propagandai įvairiuose kraštuose. Bet išleisti Sovietų piliečiai savo raštais ir kalbomis apie naują «rojų» sudarydavo nemažą sunkumų sovietinei propagandai. Todėl vis mažiau ir mažiau beleisdavo saviems piliečiams išvažiuoti ir svetimams įvažiuoti. Sovietų izoliacija vis didėjo ir apie 1930-1934 m. išaugo iki niekur istorijoje negirdėtų proporcijų. «Tarptautinė vals-

tybė», geležine siena atsitvėrė nuo visų kitų valstybių. Ogi viduje Sovietų svetimšaliams galėdavo keliauti tik tam tikrais ruožais. Jiems būdavo leidžiama matyti tik apie porą tuzinų miestų ir apsistoti tik valdžios ir slaptosios policijos gerai kontroliuojamose viešbučiuose, kurių sienos irgi girdi.

1933 m. teko matyti Sovietijos spygliuotos tvoros Estijos ir Lenkijos pasieniuose, ogi 1936 net poliariniame Petsamo krašte prie Barenco jūros. 1934 m. buvo išleistas įstatymas, leidžias bausti net iki mirties už bandymą nelegaliai užsienin pasprukti, nors dažniausia už tai būdavo skiriama apie 12 metų vergų darbo, nes vergai sunkiems darbams buvo labai reikalingi ir valstybei pelningi. Carų valdžia už tokį pat prasi Kaltimą bausdavo tik kelioms dienoms kalėjimo. Carų laikais ir siena mažai buvo saugoma, o tai gali paliūdyti šimtai tūkstančių lietuvių, ukrainiečių, lenkų ir žydu per žalią sieną perėjusių Vokietijon ir Austrijon ir atvykusių Amerikon iki 1915 m.

Superizoliacija

Sovietų izoliacija nesiduoda lyginama su jokiais istoriniais pavyzdžiais. Garsioji Kinijos siena tai juk tik savotiška tvirtovė su daugeliu vartų karavanams pereiti. Per ją eidavo iš šiturės Kinijon gan didelė prekyba ir dideli skaičiai žmonių. Sovietų izoliacija su mirties bausme, su spygliuotomis vielomis, su prožektoriais, su stipria sargyba ir dresiruotais šunimis pabėgeliams gaudyti yra juk naujas pasauly reiškinys, naujas ir labai tvirtas «cordon sanitaire». 1947 m. Sovietai dar labiau sutvirtino savo izoliaciją, išleisdami niekur negirdėtą drakonišką įstatymą: sovietų piliečiams uždrausta tuoktis su nesovietiniais, ogi susituokusių sovietinės žmonos neišleidžiamos važiuoti pas savo vyrus.

Ka Mačiau Ir Patyriau Australijoje

Rašo: A. GAULIA

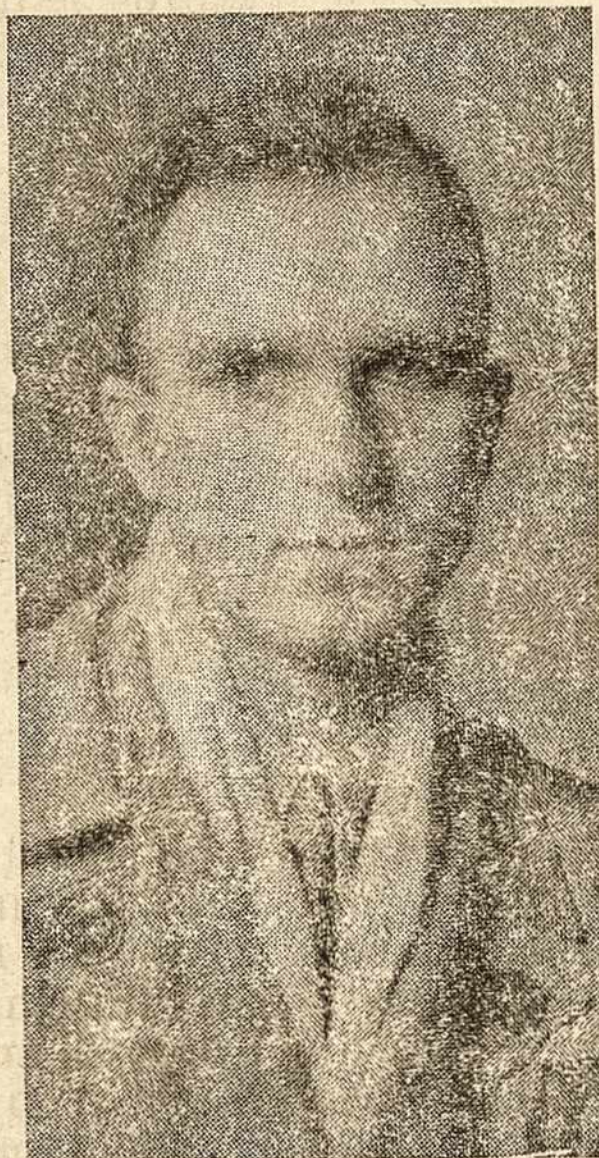
1949 m. lapkričio mėn. 10 d. po nuoširdaus atsisveikinimo išlipau į laivą. Namieškiai ir prieteliai ilgai dar mosavo nosinėmis ir rankomis linkėdami laimingos kelionės. Laivas pajudėjo iš Guanabaras ir pradėjo tolti nuo kranto. Po valandos jau nieko nebuvo matyti. Juoda, lietinga naktis uždengė žavingus Rio de Janeiro nakties vaizdus.

Ši diena buvo liūdniausia iš visų mano gyvenimo dienų. Atsisakyčiau su visų tuo, kas man buvo brangu, miela, artima. Keliauju į nežinomą kraštą, į kenгурų žemę, kur turėsiu iš naujo pradėti kurti gyvenimą.

Plaukiu olandų laivu 22.000 tonų talpos. Laivo įgula susidėjo beveik vien tik iš kiniečių. Man buvo keista, kodėl olandų laive dirba kiniečiai. Ir pačioje Olandijoje yra bedarbių. Vėliau man šią paslaptį išaiškino vienas bendraketelivis lenkas DP, vykstant iš Argentinos pas savo tėvus į š. Rūdėziją. Laivas ieško kuo pigiausių darbininkų, ir kiniečiai sutiko pigiau už visus kitus dirbti.

Kelionė ligi P. Afrikos, kuri truko 9 dienas, buvo maloni. Laivas sustojo Cape Town miesto uoste. Daugumas keleivių čia išlipo, nes laivas plaukė tik į Singapurą, bet ne į Australiją.

Po didelių formalumų su imigracijos įstaigomis, pasilikau ir aš laukti laivo plaukiančio Australijon.

Antanas Gaulia

Rytojaus dieną aplankiau visas laivų kompanijas ir neradau nė vienos vietos laivuose plaukiančiuose Australijon. Man dar sudarė sunkumo silpnas anglų kalbos mokėjimas. Jei čia būtų koks nors lietuvis, tai būtų kitas reikalas» pamaniau. «O gal ir yra? Reik eiti ieškoti.»

Nuvykau policijon. Iš ten pasiuntė į imigracijos departamentą. Apie lietuvius neturi jokių žinių. Tik sužinojau, kad prieš karą iš Lietuvos yra atvykę du žydai. Vienas gyvena miesto centre ir turi žaislų krautuvely, o kitas kur tai užmiestyje. Pirmasis yra kilęs iš Klaipėdos bet lietuviškai visai nemoka, reikalingų informacijų ar patarimo nesuteikė. Antro nė neieškojau. Vėliau sužinojau, kad lietuvių gyvenama Johanesburge ir Pretorijoje.

Savųjų nesuradęs nuvykau Brazilijos konsulatą. Čia gavau netik informacijų, bet p. konsulas

parodė didelio nuoširdumo kviesdamas mane į savo namus pasisvečiuoti, išvežiojo savo automobiliu po visą miestą ir apylinkes padėjo sutvarkyti kelionės reikalus Australijon.

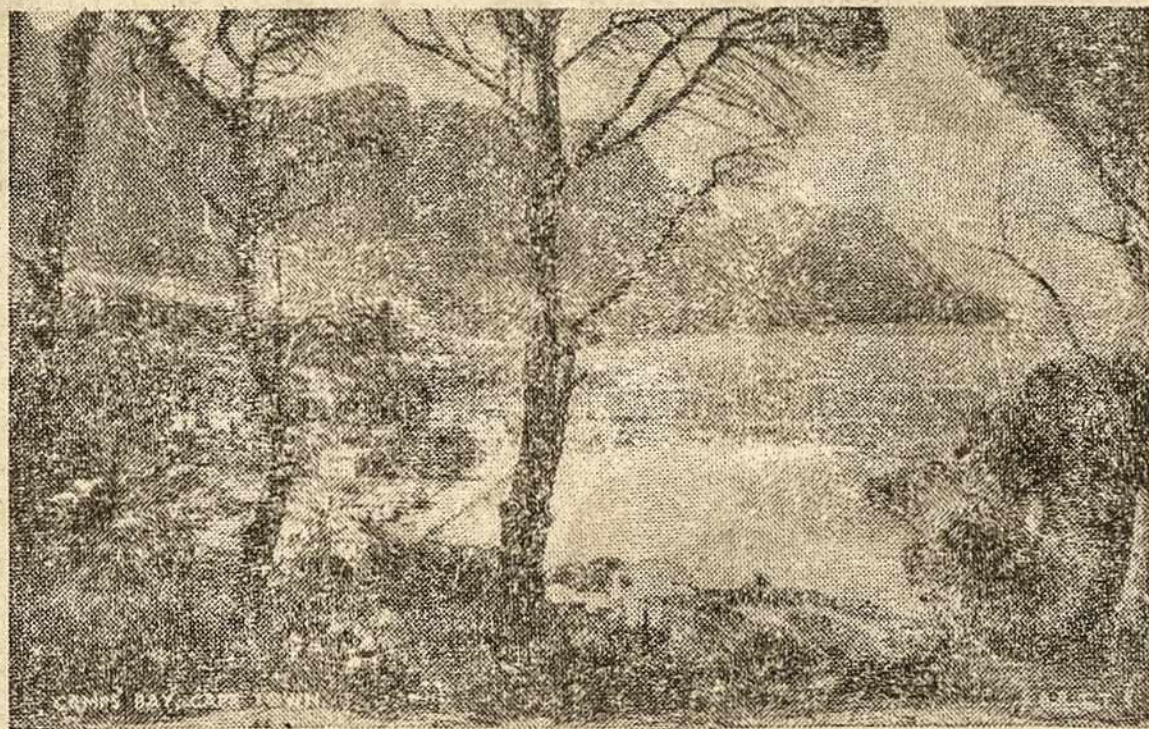
Cape Town miestas, turįs 750 tūkstančių gyventojų yra švarus, moderniškąs. Miesto centre komercija labai gyva. Taip pat automobilių judėjimas yra nepaprastai didelis. Retas baltas žmogus kuris neturi automobilio.

Pietų Afrika susideda iš 6 provincijų ir sudaro Pietų Afrikos Uniją, priklausančią tokiomis pat teisėmis Anglijai kaip Kanada, Australija, N. Zelandija. Visoje Pietinėje Afrikoje yra virš 10 milijonų gyventojų. Baltųjų jų tarpe tik 2 milijonai. Visi kiti juodaodžiai.

Darbininko uždarbis yra geras. Paprastas darbininkas savaitėje uždirba 30 ligi 40 svarų. Geriausios medžiagos kostiumas kainuoja 18 sv. naujas automobilis 1000 sv. Tik gaila, kad P. Afrikoje yra sunku pasilikti, imigracija labai suvaržyta.

P. Afrikoje yra stiprus nacionalistinis judėjimas. Afrikiečiai reikalauja, kad anglai pasitrauktų. Nacionalistiniame judėjime daug svėria ir vokiečių kolonija.

Rasinis skirtumas juodųjų ir baltųjų yra labai didelis. Juodieji dirba beveik imtinai tik prie pačių sunkiausių darbų, o uždirba tik maždaug šestą dalį balto žmogaus uždarbio. Afrikos juodojo gyvenimas, kaip vėliau matysime, turi panašumo su DP gyvenimu Australijoje.

Cape Town miesto ir uosto vaizdas

(Bus daugiau)

radio.

Iki šiol jokiamе komunistų pa sekėjų sambūryje nebuvo atsiti kimo, kad dalyvaujantis atsto vas drįstų išdrožti tokį «erezis ką pamokslą». Dalyvaujantieji delegatai bent keturis kartus pertraukė Rogges kalbą, stoda mi, trypdami, rékdami ir juok damiesi iš jo. Susirinkimo pir mininkė Anezka Hodinova-Spur na, čekoslovakė, kelis kartus mašė gongą, kaip per futbolo rungtynes, kad publika nusira mintų. Rogge laikėsi tvirtai, ne sidavė nurėkiamas ir baigė sa vo kalbą pagal savo planą.

Ir taip po Jugoslavijos pavyz džio, amerikiečiai įskėlė antrą didelį plyšį į Kominfo vye nybę. Taip galėjo išsirtarti tik laisvoje šalyje išaugęs, drąsus žmogus, nepažįstas kompartijos teroro. Tačiau kas žino, ar po tokio jo viešo pakalbėjimo jam pavyks laimingai į savo laisvės šalį sveikam atgal sugrįžti?...

Roosveltas išdavė Pabaltijį

Amerikos parlamento atstovas O. K. Armstron, respublikonas, kalbėdamas Latvijos nepriklausomybės šventės proga New Yorke pareiškė, kad Teherano konferencijoje Stalinas už pasi žadėjimą panaikinti kominterną ir sustabdyti komunistinę propa gandą Amerikoje, pareikalavo iš Roosvelto, kad Rusijai būtų atiduoti Pabaltijo kraštai. - Lietuva, Latvija ir Estija. Neišpildžius reikalavimų, Stalinas grasino taikintis su Hitleriu. Roosveltas nusileido, Pabaltijo valstybes atidavė maskoliams.

— Vakarinėje Amerikoje siau čia audros ir potvyniai. Kalifornijos ir Nevados valstijose 8000 žmonių liko be pastogės.

— New Yorko viename priemiestyje susidūrus traukiniams žuvo 78 žmonės ir 300 buvo sužeista.

— Anglijos parlamente didelė opozicija prieš Bevino užsienio politiką. Ir opozicija kyla iš pačios darbiečių, esančių vyriausybėje, partijos.

— Berlynan, vakariečių zono se, atvežta daugiau kariuomenės ir ginklų. Rusų zonos vokiečiai komunistai pareiškė protestą.

— Į JTO susirinkimą atvykta komunistinės Kinijos atstovai.

— Amerikos vyriausybė nutarė stambiają industriją decentralizuoti, išskirstant po visą kraštą. Tai daroma saugumo sumetimais karo metu.

— Anglija imasi priemonių išrišti politiniam kriziui Azijoje.

— Buvęs Anglijos užsienių reikalų ministerijos ilgametis sekretorius, gerai pažįstas tarp tautinę politiką, savo kalboje išpėjo Anglijos vyriausybę, kad ji privalo ruoštis trečiam pasauliniam karui. Ir reikalavo 60 di vizijų mažiausiai Vokietijos apgynimui. Padėtis pavojinga, kas dien rytų Vokietijon sutraukiamos naujos karo pajėgos Vakarų Vokietija stovi ant minų.

— Amerikos užsienių reikalų departamento sekretorius Dean Acheson spaudos atstovams pareiškė, kad Atlanto Pakta pasirašiusios valstybės prieš bendro susitarimo liečiančio Vokietijos apginklavimą.

Grėsiant naujam pasauliniam karui Vakarų Europa, be Vokietijos aktyvaus dalyvavimo, neatsilauks prieš komunistų divizijas.

— Amerikos vyriausybė baigia svarstyti naują paskolą Jugoslavijai.

Karas Korejoje

Iniciatyva fronte yra amerikonių rankose. Visais frontais žygiuoja pirmyn. Vietomis jau pasiekė Mandžurijos sieną. Puola mi didesni miestai ir strateginiai punktai.

Prisiustos kiniečių divizijos pakrikusiai bėga iš fronto, arba net dezertyruoja, prisijungdami prie veikiančių Kinijoje nacionalistų partizanų.

Amerikos karo aviacija triuškina strateginius punktus, geležinkelių linijas. Priešo aviacija nedrįsta nė pakilti. Gen. Mac Arthur nuomone, karas baigsis dar prieš Naujus Metus. Nors ir pranešama, kad prie Mandžurijos sienos kiniečiai yra sutraukę dideles karo jėgas, bet iš visų kitų aplinkybių sprendžiant

nedrįs pulti. Taip pat ir Rusija nesileis kol kas į pavojingus bandymus. Kur nors kitur jie bandys - ir bando, kaip pavyzdžiui Indijoje, žarstyti ugnį svetimomis rankomis.

Tačiau bendra įvykių eiga ve da nesulaikomai į naują pasaulinį karą.

— Išrinktam Brazilijos prezidentui Getulio Vargas nebus sukliudyta užimti prezidento sostą. Projektas, kad reikia gauti apsolutinę balsu daugumą galutinai atmestas.

— Paryžiuje spalio mėn. 22 d. įvyko Prancūzijos lietuvių suvažiavimas. Iš pranešimų paaiškėjo, kad šiaurės Prancūzijoje yra lietuvių dirbančių anglių ka syklose, labai sunkiose sąlygose, be teisės pakeisti darbą. Gyvena kiauruose barakuose. Taip pat Prancūzijoje yra atvežti iš Vokietijos 35 DP seneliai. Nutar ta dėti pastangas senelius surinkti prieglaudon. Susirinkimą sveikino VLIKo pirmininkas prel. M. Krupavičius ir kt.

Prancūzijoje jau suorganizuota PLB. Valdymo išrinko kun. Krivicką, Paramskį, Dulevičių, inž. Stankevičių, kun. Pečkį.

Gyvenimo sąlygoms ir įsikūrimo galimybėms sunkėjant, daugumas lietuvių išvyksta į kitus kraštus. Retkarčiais atvyksta vienas kitas studentas iš Vokietijos studijuoti. Koloniją papildo ir grįžtantieji iš svetimų šalių legijono. Beveik visų jų sveikata yra suardyta.

(P. Ežerskis)

Dėmesio!

Norintieji užsisakyti Bendruomenės Choro vakare stalelius, prašome kreiptis pas Vyta Tījūnėlį, Vila Zelina Largo São José. Staliuko kaina 20 kr.

Skaitykime.

MŪSŲ

LIETUVA!

Lietuviai BRAZILIJOJE

Sekminių Vainikas

Lapkričio mėn. 18 d. Mokos lietuvių salėje, Liet. S-gos Brazilijoje, buvo suruoštas vakaras kurio pirmojoje dalyje suvaidintas Gustaičio, vieno veiksmo scenos vaizdelis, Sekminių Vainikas. Vaidino scenos mėgėjai ir iš jų kaikurie yra jau pilnai pribrendę scenos darbu.

Bene geriausiai savo roles atliko Bronius Stankevičius, Ona Stankevičienė, Ona Zagorskaitė ir Jonas Širvydas.

Reikia pastebėti jog šiuokart, ir publikai neteko labai ilgai laukti pasirodymo, tik 45 minutes.

Antrojoje programos dalyje savo gabumus parodė magikas Taly. Dirbo gana švariai. Didžiausių ovacijų susilaukė ištraukdamas iš savo «stebuklingos» dėžės Lietuvos ir Brazili-

jos vėliavas.

1950. 11. 11. Vila Anastacio lietuvių, Dr. J. Basanavičiaus salėje suruošė mokyklos naudai vakarą, ir pastatė J. B. Moliers 3 veiksmų komediją «Meilė — visų ligų gydytoja». Režisavo mok. St. Kubiliūnas..

Ruoškimės misijoms

Dėl didelių nuotolių nelengva yra gauti lietuvių misijonierių misijoms vesti. Nenuostabu, kad praeitais metais turėjome tik pirmąsias misijas S. Paulo lietuvių kolonijos gyvenime, kurias vedė misijonierius kun. J. Kidykas,

Ateinančių metų Gavėnios metu vėl turėsime misijas, kurias ves pro São Paulį pravažiuojantis misijonierius kun. Bružikas. Misijos yra numatomos suruošti

V. Zelinoje, Bom Retire, Casa Verde, Vila Anastacio, Parque das Nasoes ir Santa Teresinha apylinkių lietuviams,

Apie misijas jau dabar pradėkime propagandą. Kiekvienam sutiktam lietuviui priminkime, kad pasinaudotų misijomis viename ar kitame miesto rajone. Tiksliai misijų diena ir tvarka bus paskelbta «Mūsų Lietuvoje» apie Naūjus Metus.

Ateivių Savišalpos Kasos Narių I Visuotinis Susirinkimas

Ivyks šį sekmadienį, lapkričio mėn. 26 d. tuoj po pamaldų V. Zelinos mokyklos salėje.

Dienotvarkėje — naujų įstatų priėmimas.

Narių dalyvavimas būtinas.

Maloniai kviečiami dalyvauti ir prijauciantieji.

Ateivių Savišalpos Kasa persiorganizuoja į lietuvių Savišalpos ir kultūrinės veiklos organizaciją, kuri ateityje apimtų visus Brazilijos lietuvius.

Nepraleiskite progos dalyvauti **BENDRUOMENĖS CHORO**

VAKARE—KONCERTE

kuris įvyks — GRUODŽIO 2

erdvioje Sociedade Ginastica 1890. salėje
Rua Gen. Couto de Magelhaes Nr. 280.

Labai įdomi programa:

1. Didelis dainos ir poezijos montažas,
2. Solo dainas, išpildo geriausi mūsų kolonijos dainininkai,
3. Naujas ir įdomus mišraus choro repertuaras.

Kiekvienas lietuviškos dainos mytėtojas neapsivils atsilankęs į šį didelį koncertą.

Po koncerto bus šokiai iki 4 val. ryto, grojant dideliu orkestrui.

Pakvietimai galima įsigyti pas visus Bendruomenės choro narius, klebonijoje, pas «Vyčių» choro narius, «Mūsų Lietuvos» redakcijoje ir Vyto Tijūnelio restorane

Vietoje pakvietimų negalima bus gauti.

Vakaro—koncerto pelnas skiriamas Bendruomenės choro naudai.

Bendruomenės Choro Valdyba

PADEKA

REGINA KUTKAITĖ IR ALG. KUTKA

Š. m. birželio mėn. Regina Kutkaitė išvyko Kanadon ir ten ištekėjo už Alg. Kutkos. Šliabas buvo Toronto lietuvių bažnyčioje

Regina Kutkaitė gyvendama S. Paulyje uoliai dalyvavo lietuvių kultūriniam gyvenime. Ji buvo lietuvių skaučių vadė, ir «Mūsų Lietuvos» ne tik skaitytoja bet ir rėmėja

Išvykusiai Kanadon ir ten sukūrusiai lietuviškos šeimos židini, sveikiname ir linkime daug laimės.

Majų šeima nuoširdžiai dėkoja gerb. klebonui kun. P. Ragažinskiui už aplankymą mūsų mylimų asmenų Š. Amerikoje; taip pat dėkoja savo giminėms ir prieteliams p. p. Rimydžiams, Kriaučiūnams, De Pierro, Zaukams, Šepučiams ir visiems kitiems už dovanas, kurias įdavė per kun. Ragažinską.

— Geriausiai pailsėsi ir sveikata pataisysi gražiausiame pajūryje GUARUJA. Lietuvių namuose nuomojami kambariai su visais moderniškais įrengimais

Vasarotojus maloniai priima rašytoja K. Pažeraitė.

Santos - Guaruja. Rua Rio de Janeiro Nr. 131, telef. 99308
S. Paulo mieste teirautis Rua Pamplona 1501, telef. 7-7106.

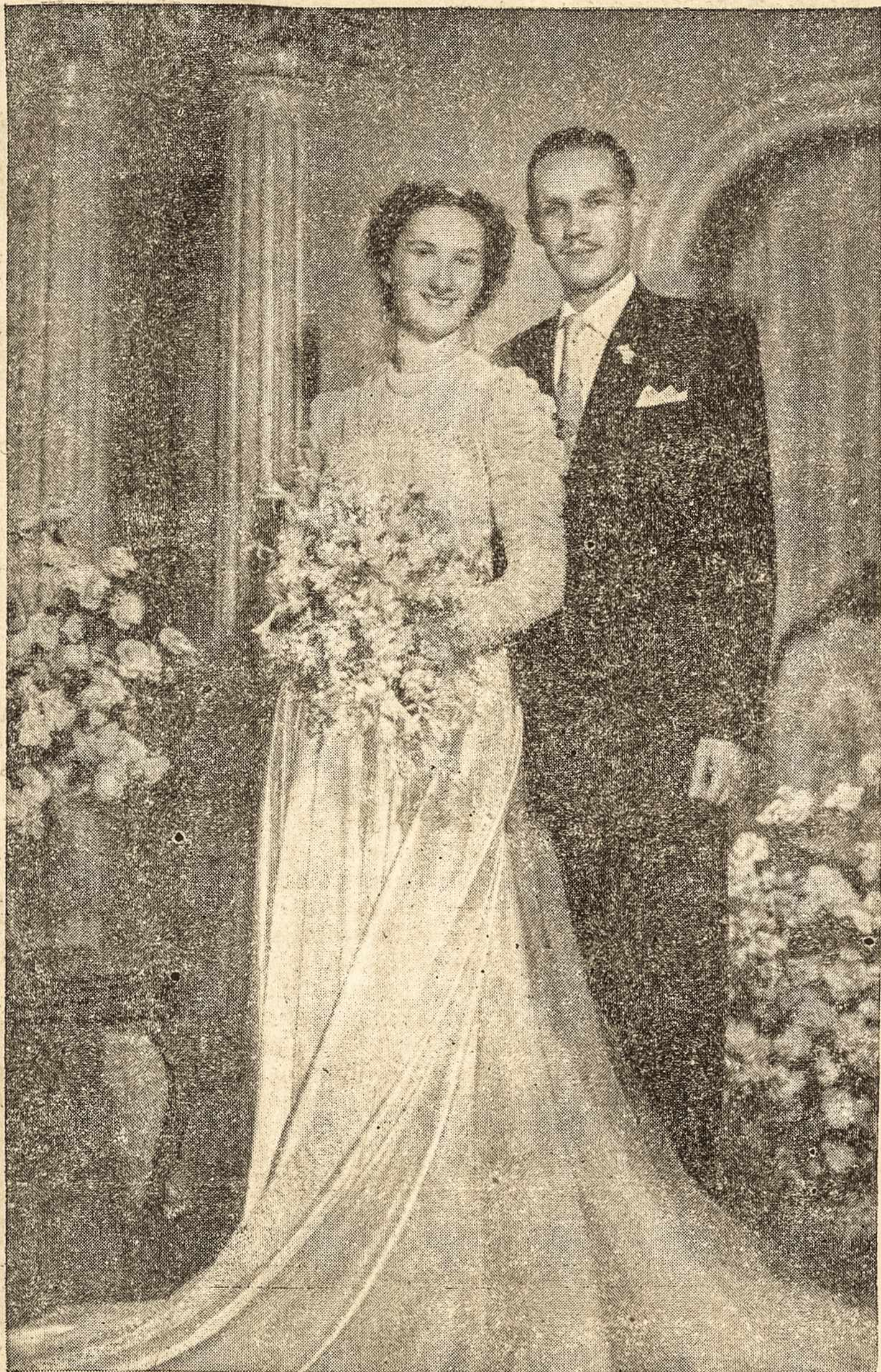
— Paskutiniu metu S. Paulo lietuvių kolonijoje organizuojasi naujos organizacijos. Tai menininkai ir DP kasa persiorganizuoja į šalpos ir kultūrinę organizaciją. Apie menininkus jau buvo rašyta praeitame «M. L.» numeryje. Kol dar įstatai nėra galutinai suredaguoti ir paskelbti, nieko negalima pasakyti ir apie pačią organizaciją.

Apie naujos organizacijos tikslus suinteresuotieji galės sužinoti įvykstančiame ši sekmdienį DP kasos narių susirinkime. Į šį susirinkimą kviečiami ne tik DP, bet visi lietuviai.

Jei organizuojama nauja organizacija, tai reiškia, kad lietuviškoje kolonijoje yra darbo sričių, kurių neapima jau esančios organizacijos. Kitaip nebūtų prasmės naujo sambūrio organizuoti.

Šia proga norisi priminti, kad įvykstančiame susirinkime nebūtų užmirštas visų lietuvių reikalas - Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizavimas. Brazilijos lietuvių šiuo reikalu yra mažiausia padaryta.

Kun. V. Valevičiui persikėlus į Campo Limpo, Vila Anastacio ir Casa Verde lietuviams pamaldas laikys lietuviai kunigai gyvenantieji V. Zelinoje.

JUDITA VIDMANTAITĖ IR JUOZAS TARTILAS

16. 9. 50 susituokė São Antonio do Pary bažnyčioje. Jaunavedžių pora apsigyveno jaunosios tėvų Elenos ir Alfonso Vidmantų namuose, rua Casimiro de Abreu 287, São Paulyje Juozo Tartilo tėvai - Juozapas ir Teklė Tartilai (jau mirę), lygiai kaip ir jaunosios tėvai atvyko į Braziliją 1927 metais. Jų vaikai, abu jaunieji Tartilai pasiekė contadorių laipsnį.

Linkime jaunajai porai laimingos ateities, ir išlaikyti savo šeimoje garbingas lietuvių tautos tradicijas, paveldėtas iš savo tėvelių.

Praėjusią savaitę redakcijoje lankėsi «M. L.» skaitytojas ir remėjas p. K. Vosylius, gyvenantis Rio de Janeire.

Ta proga užsiprenumeravo «M. L.» 1951 m, P. Vosyliai nuo gruodžio mėn. persikels iš Rio de Janeiro į Campinas nuolatiniam apsigyvenimui.

— Savaitę laiko praleido S. Paulyje Rio de Janeire gyvenantis prekybininkas p. Pr. Zieziš. Buvo atvykęs biznio reikalais. Ta proga aplankė savo gimines ir pažįstamus, kurių S. Paulyje daug turi.

— Jonas Gudelevičius Vila Prudentėje atidarė šokių salę ir bufeta rua Capitão Pacheco Chaves 806.

— Misijonierius kun. J. Bružikas iš Čikagos P. Amerikon išvyks sausio mėn. Vyksta apsigyventi į Montevideo. Pakelė susistos São Paulyje ir laikys S. Paulo lietuviams misijas visuose daugiau lietuvių apgyventuose priemiesčiuose. Misijonierius tėvas Bružikas yra žymus pamokslininkas su dideliu pasisekimu vedęs misijas Lietuvoje, Amerikoje ir tremtiniams vakarų Europoje.

— Yra gauta iš Amerikos ka ledinių atvirukų su lietuviškais ir angliškais užrašais. Jų galima įsigyti sekmadieniais prie bažnyčios Vila Zelinoje.

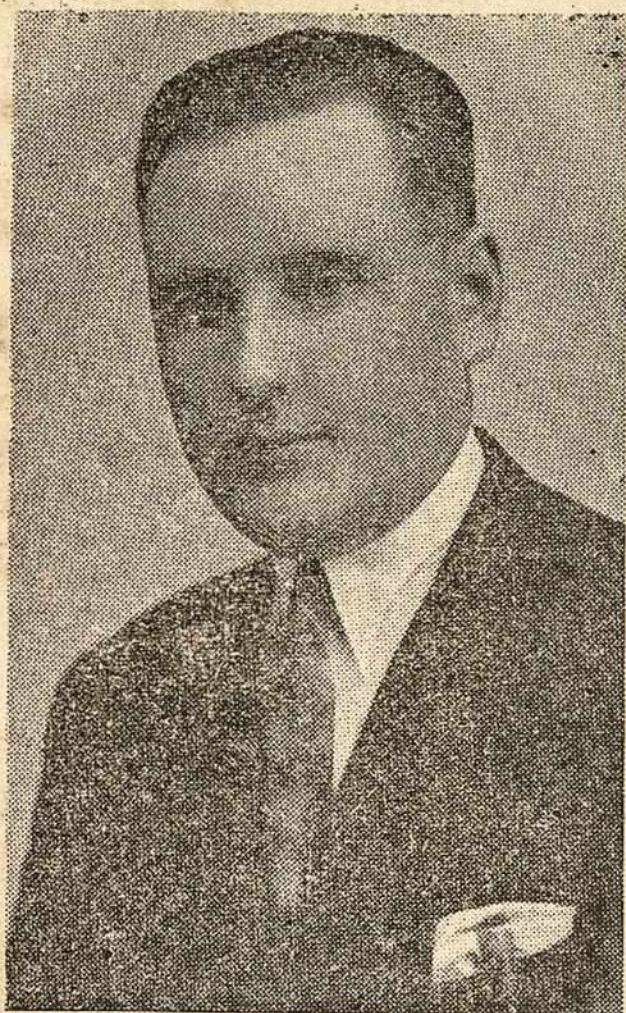
— Vila Zelinos parapijos 4 skyriaus mokiniams egzaminai bus lapkričio mėn. 29 d. Laikys virš 100 mokinių.

— Į šv. Juozapo Bendruomenės Choro koncertą ruošiasi vykti daug žmonių. Kas nuvyks ne sigailės, nes programa bus gerai paruošta ir įvairi. Be choro programoje dalyvaus lietuviams jau gerai žinomi dainininkai K. Ambrozevičius ir V. Laurinaitis. Koncertas bus rua gen. Couto Magalhães 180, Sociedade Ginastica 1890, buvusioji vokiečių salė, arti Luz stoties.

— Sekmadieni bus ekskursija-piknikas buvusių Vila Zelinos šv. Juozapo mokyklos mokinių, į Santo Amaro. Išvyks autobusais iš Vila Zelinos 6 valandą ryto.

MŪSŲ MIRUSIEJI

A. A. Vladas Milius

Lapkričio mėn. 18 d. Santa Helena ligoninėje mirė Vladas Milius, 45 m. amžiaus, kilęs Lietuvoje iš gražiosios Dzukijos, Seirijų parapijos, Sutrės km. Palaidotas Vila Formoza kapinėse. Laidojimo apeigas atliko velionies brolis kun. Dr. A. Milius, prieš metus atvykęs iš tremties.

A. A. Vladas Milius Brazilijon atvyko 1927 m. Sukūrė lietuviškos šeimos židinį su Marija Graubauskaite. Visą laiką dirbo «Antarctica» kompanijoje. Už sutaupęs, Mokoje rua Padre Arnaldo 11, pasistatė gražų namą, kur sau patogiai gyveno. Tik deja, sunkus darbas pakirto sveikatą. Nuvyko ligoninėn sustiprėti, iš kur jau nebegrižo.

Paliko giliame skausme savo žmoną Mariją ir 6 metų sūnelį Gedvydį.

Velionio asmenyje šeima neteko pavyzdingo tėvo, artimieji ir prieteliai nuoširdaus draugo, S. ga «Vytis» ilgamečio savo išdininko; São Paulo kolonija susipratusio, šviesaus, nesvyruojančio laivo nusistatyme lietuvių. Dėl savo švelnaus ir taringo būdo buvo įsigijęs daug draugų ir prietelių. Atogražų krašte tapo supiltas dar vienas A. A. Vladas Milius kapas. Išsėkis Viešpatyje.

— Lapkričio mėn. 11 d. darbovietėje mirė Pranas Rakauskas, kilęs iš Raudondvario, 45 m. amžiau». Gyveno V. Zelino-

je. Mirties priežastis - aukštas kraujo spaudimas.

— Lapkričio mėn. 14 d. Mokoje mirė Domininkas Kalinauskas 62 m. amžiaus, kilęs iš Jonavos

Paliko nuliūdusią žmoną, tris dukteris ir sūnų.

— Lapkričio mėn. 19 d. Bom Retire, per įvykusias muštynes, sunkiai sužeistas keliais peilio smūgiais, bevežant ligoninėn mirė Zenonas Abėliūnas, 19 m. amžiaus, gimęs Brazilijoje.

— Lapkričio mėn. 19 d. staiga, širdies liga, Vila Formozaje mirė Liudvinavičius.

Paliko nuliūdusią žmoną ir 2 mažametes dukreles.

— Lapkričio mėn. 19 d. Bom Retire mirė Antanas Rauličkis 50 m. amžiaus, kilęs iš Alytaus. Mirė širdies liga.

Paliko žmoną, sūnus Juozą ir Antaną ir dukterį Janiną Adomėniene.

— Praėjusį sekmadienį, lapkričio mėn. 19 d. Vila Zelinos lietuvių bažnyčioje J. E. vyskupas Paulo Rolim Loureiro teikė Sutvirtinimo Sakramentą. Ekselencija savo kalboje pareiškė kad nei vienoj parapijoj nematė taip gražios tvarkos, kaip V. Zelinoje.

KNYGOJ

«Didysis Inkvizitorius» — Antanas Maceina. Ventos leidinys.

Knygoje, kaip pats autorius sako, nagrinėja Eosiojevskis Didįjį Inkvizitorių. Žmogus nužmogintas, gimęs technikoje ir išaugintas totalinėje valstybėje, padėjo suprasti inkvizitoriaus užsimojimus.

Pastarųjų dešimtmečių gyvenimas juk ir buvo ne kas kita kaip gyvoji inkvizitoriaus darbo scena. Ir šio darbo galo dar nematyti. Todėl istorinė inkvizitoriaus prasmė tebėra aktuali ir jo pataisų grėsmė nepraėjusi.

Šią knygą tegali skaityti ir bus įdomi tam, kuris domisi kultūrinėmis bei filosofinėmis problemomis.

Stambiausieji laikraščių iškarpu rinkimo biurai nepajegia pilnai surinkti tik vienos didelės valstybės spaudos atsiliepimus vienu ar kitu klausimu. Antra vertus, toksai aptarnavimas brangiai kainuoja.

Todėl, LAIC prašo visus politinę akciją sudomintus lietuvius siuntinėti vietas spaudoje ir žurnaluose pastebėtus straipsnius apie Lietuvą ir lietuvius bei įvykius surištus su Lietuvos išlaisvinimo klausimu. Persiunčiant iškarpas siųsti šiuo adresu: Lithuanian American Information Center, 233 Broadway, New York 7.

Empresa de Danças Ltda. "Vila Prudente"

Norėdamas pasilinksinti ir maloniai laiką praleisti užėiki į

SALÃO RECREATIVO "VILA PRUDENTE"

Vila Prudentėje R. Capitão Pacheco Chaves, 806

Groja puikus orkestras «Orquestra do Filho». Taip pat yra švariai įrengtas Bufetas, erdvi salė.

Savininkais yra mūsų tautietis JONAS GUDELEVICIUS ir ANTONIO MASCARO

806 RUA CAPITÃO PACHECO CHAVES, 806

ALIO! ALIO! Vila Anastacio!

CASA KAROLIS STUOKA

Rua Martinho de Campos, 459. — Naujai Atsidarė

Visi bėga tekini
Jauni ir seni
Batus gaus visi
Kaina labai pigi!!!

Įvairių rūšių batai — vyrams, moterims ir
vaikams — fabriko kainomis.

LIETUVIAMS NUOLAIDA!...

Padėka

Visiems dalyvavusiems A.A. mano brangaus vyro Vlodo Miliaus laidotuvėse ir man pareiškusiems užuojautos liūdesio valandoje, nuoširdžiai dėkoju.

Taip pat pranešu, kad už A.A. Vlodo vėlę šv. mišios bus atliktos šį sekmadienį lapkričio mėn. 26 d. 11 val. šv. Antano bažnyčioje.

Marija Milienė

Dėmesio!

«Mūsų Lietuvos» redakcijoje galima įsigyti įrištus kompleksus «M.L.» 1948 m. nuo Nr. 1 iki Nr. 26 ir 1949 m. nuo Nr. 27 iki Nr. 52.

Komplekto kaina Cr.\$ 150,00

Maisto ir gėrimų krautuvė

MOXEY

Gerai gėrimai, vietiniai ir užsieniniai.
Geriausios rūšies maisto produktai.

Įvairūs kvepalai

Įvairių rūšių indai: alumilniai ir marmoriniai.

Savininkas: ANTANAS ŠIMBELIS Rua Moxey 105 - Lapa

“FOTO PRINCEZA”

LIETUVISKA FOTO ATELJE

Av. Alvaro Ramos, 1160 (Prie pask. sustojimo vietos autobuso 33 Quarta Parada).

Įvairaus didumo padidinti portretai — spalvuoti!
FOTO ant porcelano, antkapiams

Meniškos, gražios foto nuotraukos!

Greitas ir sąžiningas darbas!

Lietuviams pigiausios kainos!

■■■■

Aplankykite!

Savininkas - Vladas POCIUS

Įvairiausių Medžio Išdirbinių Dirbtuvė

Mykolo Uselio

Santo Amaro

Av. de Pinedo, 931/41 Telefone 139

■■■■

Priima užsakymus langų, durų, venezianų, atlieka visokius medžio įrengimus raštinėms, bankams, stato laivelius, sudeda parketo grindis, ir atlieka visokius kitus medžio darbus.

Nepasigailėk laiko pasiteirauti!

ČIA DARBAS ATLIEKAMAS PIGIAU KAIP KITUR

LIETUVI!

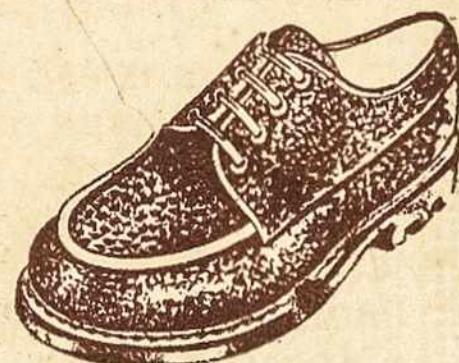
**TAVO PAREIGA AUKOTI
TAUTOS FONDUI!**

UŽSAKYKITE

MŪSŲ

LIETUVŲ

SAVO PRIETELIAMS

CASAS
SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IS FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE
CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526

★

Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RASTINĖ:

Rua Javaés 719

São Paulo

PERES & PRANAS LTDA
MADEIRASĮvairiausias miško medžiagos pre-
kyba, tinkama statybai ir įvairių
rūšių baldams.

Peroba de Campos, Jacaranda, Cedra, Cerejeira ir kt.

Geriausia ir tinkamiausia Brazilijos miš-
kų medžiaga. Tuojau išpildomas ir di-
džiausias užsakymas.Avenida Churchill, 94 - 11.º Andar
- Sala Illo Fones 52-0229 - Tele-
grafu C a b i u n a Rio de JaneiroKOMERCIANTŲ DĖMESIUI!
Didelis pasirinkimas įvairaus tipo folhinių (kalend.)Arte Grafica
LITUANIA LTDA.

DIRBA VISUS SPAUDOS DARBUS

PIEŠINIAI KLIŠĖS SPAUDA

AVENIDA ZELINA, 706

Visa korespondenciją prašome adresuoti.

CAIXA POSTAL 371 - SÃO PAULO

Composto e impresso na

ARTE-GRAFICA LITUANIA Ltda.
AVENIDA ZELINA, 706 - SÃO PAULO - VILA ZELINA